

NÕVA PUHKEALA

2021. aasta

külastajauuringu tulemused

Metoodika

Küllastajauuringud viiakse kõikidel aladel läbi samal aastal ja ühtsetel alustel. Kasutatav andmekogumismeetod on kohapeal küsitleja juhendamisel täidetav küsimustik. Valimisse kuuluvad 15-aastased ja vanemad küllastajad. Kõikidel aladel kasutatakse standardankeeti, kuhu võib lisada alakeskseid küsimusi.

Kasutatud metoodikad on kirjeldatud käsiraamatus „Küllastajate seire loodusaladel - Põhjamaade ja Balti riikide kogemusel põhinev käsiraamat“. Raamat on internetis kättesaadav aadressil:

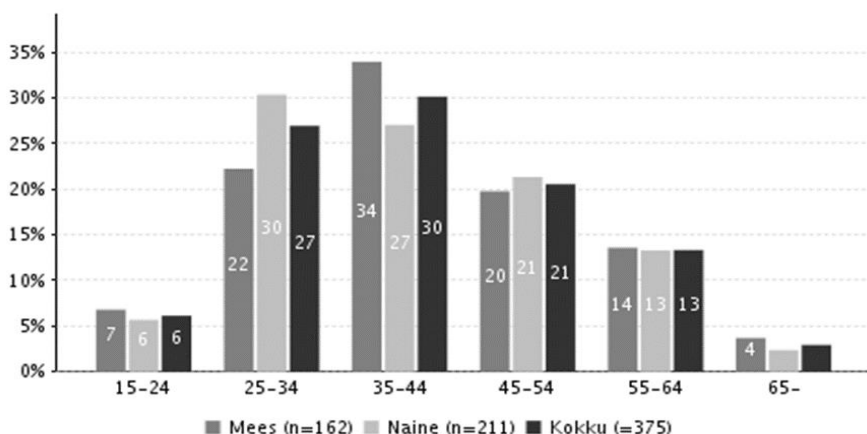
<http://loodusegakoos.ee/files/Kulastajate%20seire%20loodusaladel.pdf>

Perioodil 15. juuli 2020 - 15. juuli 2021 korraldati küllastajauuring kõikidel RMK poolt hallatavatel looduses liikumise taristuga puhke- ja kaitsealadel. Lisaks korraldati uuring Sagadi metsakeskuses.

Nõva puhkeala küllastajauuringu käigus koguti 429 ankeeti.

Tulemused

Nõva puhkeala küllastajatest oli küllastajauuringu andmetel 57% naissoost ja 43% meessoost. Kõrgharidusega inimesi oli 59%, keskeriharidusega 22%, keskkharidusega 16% ja põhiharidusega 3% vastanutest. Vastanute vanuseline jagunemine on toodud Joonisel 1.

Joonis 1. Vastanute vanuseline jagunemine sugude järgi rühmitatuna

Puhkeala küllastajatest 97% elab Eestis. Lisaks oli küllastajaid ka Soomest ja Saksamaalt (1%), järgnevad teised riigid. Suurim küllastajate hulk elab järgmistes omavalitsustes: Tallinna linn (43%), Tartu linn (6%), Harku vald (5%), Lääne-Nigula vald, Lääne-Harju vald, Keila linn ja Saue vald (4%), Saku vald, Haapsalu linn (3%), Rae vald, Viimsi vald ja Rapla linn (2%), millele järgnevad teised omavalitsused.

Puhkeala küllastati peamiselt 2-5 inimese seltskonnas (67%) ja 6 või enama inimese seltskonnas (24%), üksinda liikujaid oli 8%. Igas kolmandas seltskonnas viibis ka alla 15-aastaseid inimesi. Seltskond koosnes peamiselt oma pere liikmetest ja sõpradest (Tabel 1).

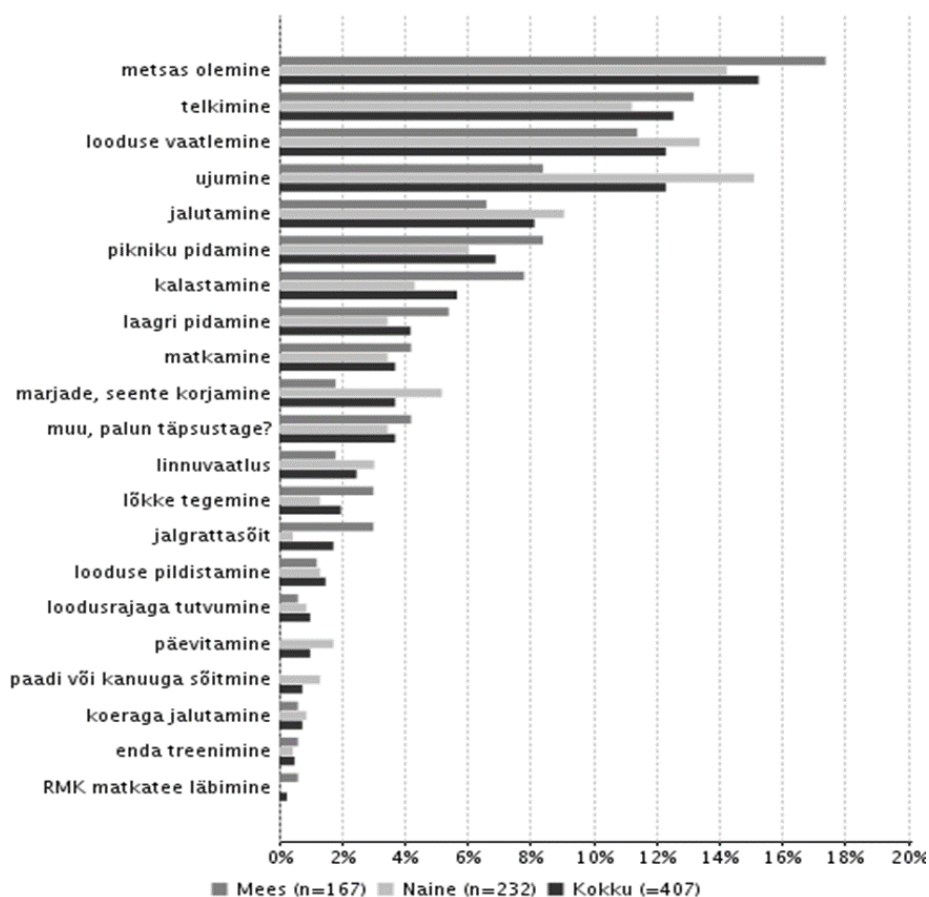
Tabel 1. Seltskonna koosseis

Seltskonna koosseis	tk.	%
oma pere liikmed	298	76
teised sugulased	8	2
sõbrad	72	18
töökaaslased	12	3
klass (Laste/õpilasgrupp)	2	1
Kokku	392	100

Nõva puhkeala oli reisi ainus või kõige tähtsam sihtpunkt 75%-le, üks mitmest planeeritud sihtpunktist 20%-le ja planeerimata sihtkoht 5%-le vastanutest.

Tegevused, kus vastanud selle külastuse ajal osalesid või kavatsesid osaleda, olid looduse vaatlemine, metsas olemine, jalutamine, pikniku pidamine, ujumine, looduse pildistamine, päevitamine, lõkke tegemine, telkimine, marjade, seente korjamine, matkamine jne.

Kõige olulisemateks tegevusteks pidasid küllastajad metsas olemist, telkimist, looduse vaatlemist, ujumist, jalutamist, pikniku pidamist, kalastamist, laagri pidamist, matkamist jne (Joonis 2). Muude tegevuste all oli enim nimetatud grillimine ja puhkamine.

Joonis 2. Küllastajate kõige olulisem tegevus

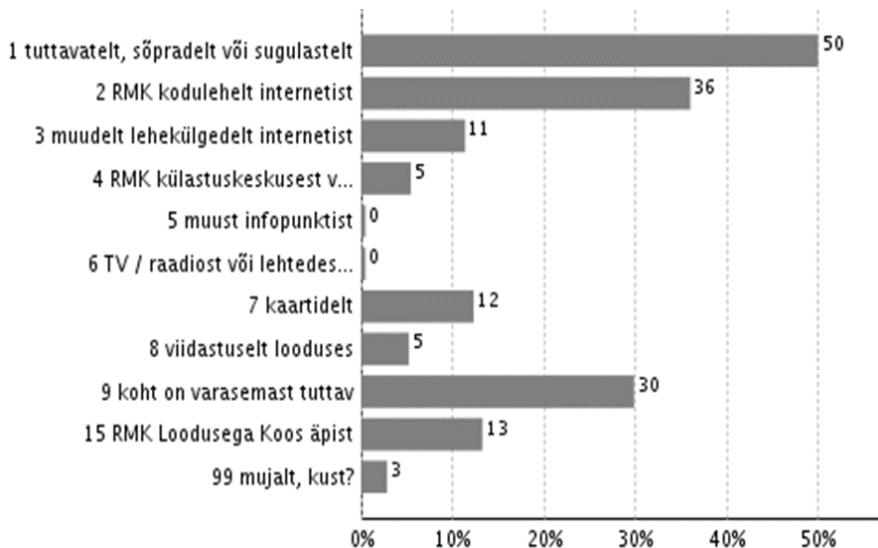
Nõva puhkeala kõige enam külastatavad objektid olid Peraküla telkimisala (46% vastanutest külastas või kavatses külastada seekordse külastuse jooksul), Allikajärve lõkkekoht (25%), Nõva külastuskeskus ja teabepunkt (20%), Lepaaugu lõkkekoht (18%), Toatsejärve puhkekoht (16%), Liivase ranna-Peraküla õpperada, Põõsaspea puhkekoht ja Veski järve lõkkekoht (13%), millele järgnevad teised objektid. Keskmiselt külastati seekordse külastuse jooksul 2,64 objekti.

Nõva puhkeala külastusest 47% tehakse suvel (juuni-august), 24% kevadel (aprill-mai), 20% sügisel (september-november) ja 9% talvel (detsember-märts).

Päevaseid külastajaid oli 38% kõigist külastajatest ja nad viibisid puhkealal keskmiselt 4,2 tundi. Ööbijaid oli 62% ja nad viibisid puhkealal keskmiselt 2,6 ööpäeva (mediaan 2 ööpäeva). Ööbijatest 45% veetis alal ühe öö, 33% kaks ööd ja 11% kolm ööd. Peamiselt kasutati ööbimiseks telkimisalasid ja lõkkekohti, aga ka majutuseettevõtteid. Esimest korda Nõva puhkealal viibijaid oli 26% külastajatest.

Alale saabumiseks kasutatakse ülekaalukalt sõiduautot (85% vastanutest). Alal liikumiseks kasutatakse samuti kõige enam sõiduautot (78%), millele järgnevad sõiduauto haagissuvilaga või matkabuss (13%), jalgsi ja jalgrattaga liikujad (4%) ja tellitud buss (1%).

Ala kohta informatsiooni hankimise kohta annab ülevaate Joonis 3.

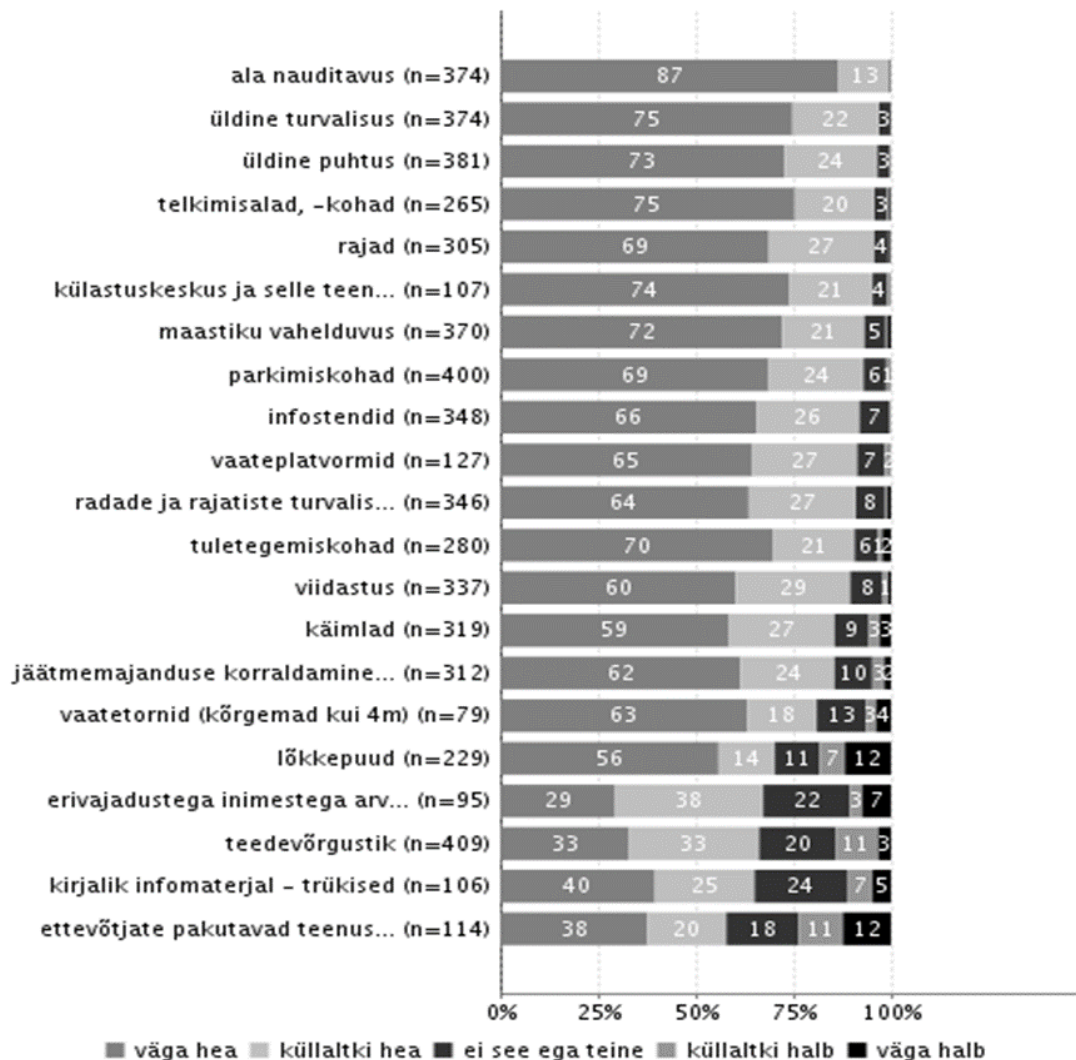

Joonis 3. Informatsiooni allikas

Rahakasutuse hindamiseks paluti vastajatel arvestada kulusid, mida nad on teinud või kavatsesid teha puhkealal ja selle ümbruskonnas seekordse reisi jooksul. 47% puhkealal käinutest kinnitas, et oli seekordse külastusega seoses raha kulutanud. Külastajad kulutasid keskmiselt 50,43 eurot külastuskorra kohta (mediaan 22,50 eurot). Kõige enam kulutati raha ostudele kauplustest, seejärel ostudele bensiinijaamades, kohvikutes ja restoranides ning majutusele.

Külastajate tähtsamad puhkusemotiivid olid ilusad maastikud, looduse tunnetamine, meelerahu, mürast ja saastest eemal viibimine, stressi maandamine, olla perega, viibimine koos oma seltskonnaga, meeldivad varasemad kogemused jne.

Üldiselt hinnati puhkeala teenuste ja rajatiste kvaliteeti ning keskkonda positiivselt. Parimaks hindasid puhkeala külastajad telkimisalade ja -kohtade, radade, külustuskeskuse teenuste, parkimiskohtade, infostendide, vaateplatvormide, tuletegemiskohtade kvaliteeti (Joonis 4).

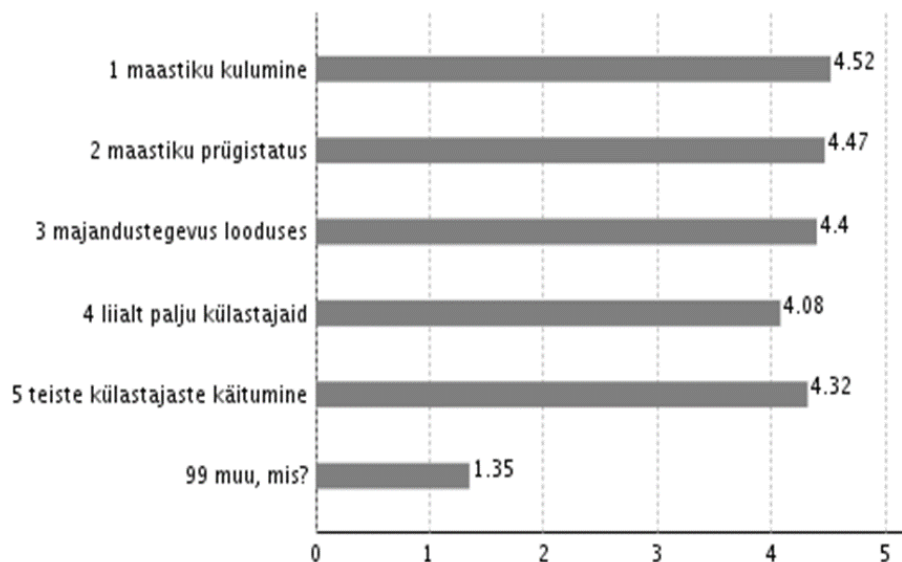

Joonis 4. Teenuste ja rajatiste kvaliteet

Teenuste ja rajatiste hulgaga tervikuna oli rahul 97% vastajatest. Madalaima hinnangu andsid külastajad ettevõtjate teenuste, lõkkepuude, vaatetornide ja vaateplatvormide hulgale.

Nõva puhkeala külustus vastas üldjoontes külastajate eelnevatele ootustele nii looduskeskkonna, puhkekohtade-rajatiste kui ka harrastusvõimaluste osas.

Külastust potentsiaalselt häirivaid tegureid hinnati võrdsel tasemel madalalt (Joonis 5). Muude häiringute all nimetati erinevaid rajatiste seisukorra ja looduskeskkonnaga seotud aspekte.

5 = üldse mitte, 4 = küllaltki vähe, 3 = ei see ega teine, 2 = küllaltki palju, 1 = väga palju

Joonis 5. Külastust häirivad tegurid

91% külastajatest tundsid, et tänu Nõva puhkeala seekordsele külastusele suurenes nende sotsiaalne, vaimne ja füüsiline heaolu. Kolmest näitajast enim suurenes vaimne heaolu.

Küsimusele, kus paluti hinnata külastuse mõju oma tervisele ja enesetundele rahalises väärtuses, olid külastajad sagedamini välja toonud summa 120 eurot, mis on võrreldav kodumaise puhkusepaketiga.

Küsitluses paluti vastajatel hinnata ettevõtjate poolt pakutavate teenuste vajadust eurodes ühe inimese kohta. Kõige enam tuntakse puudust toitlustusest (34% uuringus osalejatest), seejärel kauplustest (23%), spordi- ja harrastusvõimalustest (22%), majutusest (17%) ja juhendatud retkekorraldusest (9%). Enim nimetatud summad inimese kohta eest oli 50 eurot majutuse eest, 20 eurot ostude eest kauplustes, toitlustuse ja spordi- ning harrastusvõimaluste eest ning 10 eurot juhendatud retkekorralduse eest.

Külastajauuringu tulemuste põhjal arvatatud Nõva puhkeala võrreldav külastajarahuloluindeks oli 4,49 (üleriigiline loodusala külastajarahuloluindeks oli 4,45).